

Energie Management Actieplan

2021 - 2024

Auteurs:

T. Louwer – Installatie Techniek Louwer
M. Kemper / G. Candel-Dekker - Kader

Datum: 16-05-2022

Versie: 1.3 – aanpassing ISO 50001 referentie

1. Inleiding

Installatie Techniek Louwer is zich al langer bewust van haar verantwoordelijkheid ten aanzien van ons milieu. Het maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO: People – Planet - Prosperity) speelt een steeds belangrijker rol binnen het bedrijf. Om de verantwoordelijkheid ten aanzien van het milieu en de omgeving meer inhoud te geven, gebruiken wij de CO₂ prestatieladder als verbetermethodiek en zijn wij in 2020 gestart met de voorbereidingen voor een certificering voor de CO₂ prestatieladder; de huidige handboek (norm) is de versie 3.1 d.d. 22 juni 2020.

Het energie management actieplan vormt een integraal onderdeel van het ISO 9001:2015 kwaliteit management systeem van Installatie Techniek Louwer. Hierbij kiezen wij voor een referentiebeschrijving volgens de ISO 50001:2018, § 6.2, § 6.3, § 6.4, § 6.5, § 6.6, § 9.1 en § 10.1.

De inventarisatie van CO₂-emissies voor Louwer voor de eerste maal uitgevoerd in 2020 over het jaar 2019. Dit plan is daarmee de 1^e versie van het Energie Management Actieplan voor de periode 2021 – 2024. Gezien het feit dat het wagenpark de grootste bijdrage levert aan de CO₂-emissies, is daar de belangrijkste reductie van het energieverbruik te realiseren.

De reductiedoelstellingen per m² BVO zijn erop gericht om te voldoen aan de door de overheid gestelde verplichting dat kantoorpanden vanaf 2023 een label C moeten hebben. Reductiedoelstellingen voor het bedrijfspand waar grootschalige investeringen voor nodig zijn niet geformuleerd, omdat wordt nagedacht over een nieuw bedrijfspand of locatie.

Ontwikkelingen in de maatschappij

In de maatschappij wordt steeds meer aandacht besteed aan duurzaamheid. In het klimaatakkoord zijn gezamenlijk doelstellingen vastgelegd. De overheid heeft ook vastgelegd dat op 1 januari 2023 alle kantoorgebouwen minimaal label C moeten zijn. Daarnaast is de energietransitie in volle gang. Vanuit haar kennis, activiteiten en netwerk draagt Installatie Techniek Louwer bij aan deze ontwikkelingen en neemt haar verantwoordelijkheid waar zij zelf de CO₂ emissie kan beïnvloeden. Daarom zijn de onderstaande reductiedoelstellingen bepaald.

2. Reductie doelstellingen

Op basis van de emissie inventaris 2019 van Installatie Techniek Louwer zijn onderstaande reductie doelstellingen geformuleerd voor scope 1, scope 2 en scope 3 business travel voor de periode 2021 – 2024.

Het basisjaar is vastgesteld op 2019. De doelstellingen voor 2024 worden bepaald ten opzichte van 2019. Installatie Techniek Louwer wil komen tot een reductie op de totale emissie voor scope 1, 2 en 3 business travel met **12%** eind 2024; gerelateerd aan omvang organisatie, omzet en gereden kilometers in 2019:

Scope 1: directe emissies – 7,6% t.o.v. 2019

- binnen een periode van 4 jaar, ten opzichte van de emissie inventaris 2019, komen tot een reductie van 8% CO₂ per zakelijke kilometer.
- binnen een periode van 4 jaar, ten opzichte van de emissie inventaris 2019, komen tot een 10% reductie van het gasverbruik per m² BVO bedrijfsgebouw.

Scope 2: indirecte emissies – 100% t.o.v. 2019

- binnen een periode van 4 jaar, ten opzichte van de emissie inventaris 2019, komen tot een reductie van 100% CO₂ per m² BVO bedrijfsgebouw, waarbij investeringen en/of maatregelen ten aanzien van verbruik, inkoop en van echte groene stroom of eigen opwek van elektriciteit gericht zijn op uiteindelijke 100% neutralisatie van energieverbruik.

Scope 3: business travel – geen doelstelling

De onderbouwing van de doelstellingen en de tussentijdse doelstellingen zijn beschreven in bijlage 1.

3.2 Relatieve positie en ambitieniveau

Installatie Techniek Louwer heeft in het verleden al enkele reductiemaatregelen genomen. De uitgangspositie van Installatie Techniek Louwer wordt beoordeeld op middenmotor in vergelijking met sectorgenoten.

Installatie Techniek Louwer wenst de markt te volgen. Op basis hiervan zal de reductiedoelstelling ongeveer in lijn moeten liggen aan die van sectorgenoten. Installatie Techniek Louwer wil zich vergelijken met de volgende sectorgenoten die in het bezit zijn van het CO₂-bewust Certificaat hebben de volgende doelstellingen:

- Sectorgenoot 1 | Klaver Klimatechniek in Obdam, niveau 4
Zij hebben als doel gesteld om 15% CO₂ op scope 1 en 2 te reduceren in 2020 t.o.v. 2012
- Sectorgenoot 2 | De Groot Installatiegroep, niveau 3

Zij hebben als doel gesteld om:

- Een reductie van 3% van de gemiddelde CO₂ uitstoot van het wagenpark. Een reductie van 3% verbruik op aardgas.
- Een reductie van 5% CO₂ voor scope 1.
- Een reductie van 5% CO₂ voor scope 2.

Installatie Techniek Louwer constateert dat zij in haar markt vergelijkbare reductiedoelstellingen heeft.

Het maatregelenpakket zoals omschreven in hoofdstuk 3 omvat categorie A en B maatregelen (B maatregelen: een 'standaard' niveau van implementatie, meer dan 50% van de bedrijven, voor wie de activiteit waaronder deze maatregel valt relevant is, heeft deze maatregel op dit niveau geïmplementeerd, A maatregelen zijn minimale maatregelen, mede op basis van milieu wetgeving).

Het ambitieniveau van Installatie Techniek Louwer wordt beoordeeld op middenmotor tot volgend gezien de eigen situatie van het bedrijf in vergelijking met die van sectorgenoten, en is gebaseerd op de SKAO maatregellijst 2020/ 2021 en de beoogde reductiemaatregelen.

§ 6.3 Uitvoeren van een energiebeoordeling

De emissie-inventarisatie wordt 1x per jaar geëvalueerd. De CO₂ footprint wordt 2x per jaar berekend om te bepalen hoe het energieverbruik en de uitstoot zich ontwikkelen en het gebruik daarbij van de relevante energiebronnen. De input komt van meetresultaten en verbruikgegevens.

Bij het vastleggen van de verbruiks- en emissiegegevens worden de gestelde reductiedoelstellingen (in het Energie Management Plan) geëvalueerd. Naar aanleiding van de behaalde resultaten en de maatschappelijke context kunnen doelstellingen worden aangepast of kunnen nieuwe doelstellingen worden opgesteld.

De monitoring en analyse vormen een vast onderdeel van het jaarverslag van de directie dat in het kader van de ISO9001:2015 wordt opgesteld en zou kunnen leiden tot een aanpassing in de emissie inventaris van Installatie Techniek Louwer.

§ 6.5 Referentie voor energiegebruik

Het referentiekader voor Installatie Techniek Louwer wordt gevormd door de emissie inventaris 2019 waar het energieverbruik, de bronnen van het energieverbruik en de CO₂ emissie inzichtelijk zijn gemaakt, de energiebeoordeling 2019, de (SKAO) maatregellijst en lijsten erkende maatregelen energiebesparing en marktontwikkelingen. Aan de hand van deze documenten die onderdeel zijn van de systematiek van de CO₂ prestatieladder wordt jaarlijks geëvalueerd.

§ 6.4 Energieprestatie-indicatoren

Vanuit de verbruiks- en emissiegegevens zijn de reductie doelstellingen (PI: Performance Indicatoren) geformuleerd. Deze worden tijdens de halfjaarlijkse voortgangsrapportage en het jaarverslag van de directie gemonitord en geanalyseerd. Via de website worden die ook gepubliceerd.

§ 6.2 Doelstellingen, energietaakstellingen en management actieplan met betrekking tot energie

In onderstaande tabel is nader gespecificeerd welke relevante taken in het kader van het Energie Management Actieplan door de diverse functionarissen binnen Installatie Techniek Louwer worden uitgevoerd.

Item/ taak	Functie			
	Directie	KAM coördinator	Projectleider / teamleiders	Uitvoerend personeel
	V= verantwoordelijk B= bevoegd tot handelen/ uitvoeren			
Beleid en (reductie) doelstellingen vaststellen en evalueren	V/ B	B		
Opstellen en evalueren van de emissie inventaris (jaarlijks)	V	B		
Opstellen van CO ₂ -footprint en voortgangsrapportage (2x/jaar)	V	B		
Opstellen projectdossier bij projecten met gunningsvoordeel inclusief registratie project met gunningsvoordeel op de SKAO site		V	B	
Inventariseren van reductiemogelijkheden	V/ B	B	B	B
Inventariseren van sector- en keteninitiatieven	V/ B	B	B	
Invoeren van maatregelen en acties t.b.v. het behalen van de reductiedoelstellingen	V/ B		B	
Monitoren van maatregelen en acties t.b.v. het behalen van de reductiedoelstellingen	V/ B	B		
Monitoren maatregellijst SKAO t.b.v. reductiedoelstellingen en rapportage	V/ B	B		
(Laten) uitvoeren van interne audits	V	B	B	
(Laten) uitvoeren van energiebeoordelingen	V	B		
Onderhouden van contacten met stakeholders (belangstellenden en belanghebbenden) en initiëren van initiatieven of deelnemen aan initiatieven	V/ B	B		
Informeren medewerkers over beleid, reductiedoelstellingen en maatregelen	V/ B	B	B	
Uitvoeren van maatregelen en opvolgen van instructies		V	B	B
Actualiseren van documenten uit de (CO ₂) portfolio (jaarlijks)	V	B		
Beheren van eigen en SKAO websites en publiceren van relevante (CO ₂) documenten	V	B		
Communiceren over doelstellingen, voortgang, projecten en initiatieven inclusief deelname aan sector brede programma's	V	B		
Uitvoeren van jaarlijkse onafhankelijke controle (in combinatie met interne audit)	V	B	B	B

Het onderwerp CO₂ en voortgang in maatregelen en doelstellingen is een vast agendapunt tijdens overleg met de directie binnen Installatie Techniek Louwer.

§ 9.1 Monitoring, meten, analyseren en evalueren van energien en het EnMS

Om de gestelde reductie doelstellingen te kunnen realiseren past Installatie Techniek Louwer haar integrale ISO9001:2015 werkwijze ook toe op de CO₂ prestatieladder. Hierbij is het monitoren, meten en analyseren van de gegevens een essentieel onderdeel om op effectiviteit van de reductie maatregelen te toetsen en daarmee het behalen van de reductie doelstellingen te halen en te borgen. Hierbij wordt gewerkt volgens de methodiek van de PDCA- of Deming-cyclus (zie onderstaande figuur).

Cirkel: herhaal voortdurend bovenstaande stappen

De monitoring en de metingen bestaan uit het verzamelen en categoriseren van de verbruiksgegevens van:

- brandstofverbruik en verbruik van zakelijke km's, voor Installatie Techniek Louwer van alle auto's;
- elektriciteit- en gasverbruik van het bedrijfspan.

De analyse wordt in eerste instantie uitgevoerd door de KAM coördinator, ondersteund door de adviseur, die ook de effectiviteit toetst. Deze analyse wordt besproken met de directie die hiervan een samenvatting conform de eisen van handboek CO₂ prestatieladder versie 3.1 als vast onderdeel opneemt in het jaarverslag.

§ 10.1 Afwijkingen, correcties en corrigerende en preventieve maatregelen

In overleg met de directie worden de gestelde doelstellingen bewaakt. Afwijkingen, correcties en maatregelen die worden getroffen zullen in de lijst met bewakingsmaatregelen vast gelegd worden om zo het effect van de maatregelen te toetsen.

Budget:

Installatie Techniek Louwer beseft zich dat er budget benodigd is voor haar ambitie en doelstellingen die zij zich heeft opgelegd bij het behalen van de CO₂ prestatieladder. Naast de benodigde tijd is Installatie Techniek Louwer ook bereid om hiervoor de benodigde kosten te maken vanuit de algemene begroting.

Slotopmerking:

De maatregelen die Installatie Techniek Louwer heeft ingesteld worden getoetst aan het referentiejaar 2019.